

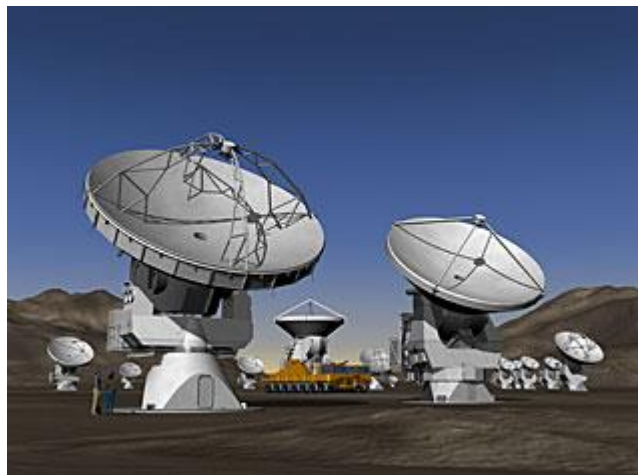

Sluneční radioastronomové z celého světa budou jednat v Praze

Tisková zpráva ze dne 21. 6. 2013

Na mezinárodní konferenci CESRA2013, pořádané Astronomickým ústavem AV ČR, se ve dnech 24. - 29. června v Praze sejde na 120 radioastronomů z Evropy, USA, Japonska, Číny, Ruska, Brazílie a dalších zemí. Budou diskutovat aktuální otázky sluneční astrofyziky a radiové astronomie zejména v perspektivě právě dokončovaných obřích radioastronomických přístrojů ALMA a LOFAR.

ALMA (Atacama Large Millimeter Array) je projekt soustavy šesti desítek velmi přesných dvanáctimetrových antén pro příjem radiových vln milimetrových délek, rozkládajících se na ploše téměř 200 km². Je budovaný společným úsilím Evropské jižní observatoře (ESO), americké National Radio Astronomy Observatory (NRAO) a japonské National Astronomical Observatories of Japan (NAOJ) v chilské poušti Atacama. Stane se klíčovým přístrojem astrofyzikálního výzkumu pro celou následující dekádu. Vedle objektů vzdáleného vesmíru, pro jejichž studium byl primárně navržen, se bude věnovat i výzkumu naší nejbližší hvězdy – Slunce.

Právě slunečnímu výzkumu s radioteleskopy ALMA je v současné době věnována vysoká pozornost. Dosavadní zkušenosti s tímto přístrojem totiž ukazují, že sledování Slunce bude vyplňovat značnou část denního pozorovacího času. Z důvodů zvýšeného zájmu vědecké komunity o sluneční pozorovací program bylo na anténách ALMA provedeno i několik nákladných úprav. Jde např. o zdrsnění ploch parabolických zrcadel, zabráňující přehřátí přijímače v jejich ohnisku nebo instalaci speciálních slunečních filtrů. Zvýšenou aktivitu v této oblasti dokládá i přislíbená **účast Prof. de Graauwa, donedávna generálního**

ředitele observatoře ALMA a dalších mezinárodních expertů na mikrovlnnou interferometrii na pražské konferenci CESRA.

Astronomický ústav AV ČR v Ondřejově provozuje jeden ze sedmi uzlů Evropského střediska ALMA (European ALMA Regional Center – ARC). Tento uzel je v rámci světových ALMA center unikátní v tom, že se jako jediný specializuje na problematiku studia Slunce pomocí přístroje ALMA. Díky tomu hraje Astronomický ústav AV ČR v tomto vysoce aktuálním oboru výzkumu celosvětově koordinační roli. Jedním z hlavních témat konference CESRA a v jejím rámci pořádaného Solar ALMA Workshopu proto bude i důkladná příprava pilotních pozorování Slunce. Cílem této fáze je ověření kapacit observatoře ALMA v oblasti slunečního výzkumu a doladění technických detailů slunečního pozorovacího programu.

Odkazy:

Stránky konference CESRA2013 - <http://wave.asu.cas.cz/cesra2013/>

Stránky Evropského ALMA střediska EU ARC
<http://www.eso.org/sci/facilities/alma/arc.html>

Stránky ondřejovského uzlu EU ARC - <http://www.asu.cas.cz/alma>

Fotografie ALMA najdete na <http://www.eso.org/public/images/archive/category/alma/>

Kontakty:

Doc. RNDr. Marian Karlický, DrSc.
vedoucí ALMA centra, Astronomický ústav AV ČR
Tel.: 323 620 356
E-mail: karlicky@asu.cas.cz

Mgr. Miroslav Bárta, PhD.
Sluneční oddělení, Astronomický ústav AV ČR
Tel.: 323 620 324, 605 172 451
E-mail: miroslav.barta@asu.cas.cz

Alice Chytrá (spojení na mobilní telefony apod.)
sekretářka Slunečního oddělení, Astronomický ústav AV ČR
Tel.: 323 620 146
E-mail: alchytr@asu.cas.cz